AKBABA

Mikado Japonyayı harpten kurtarıyor :

— Eti sizin, kemiği benim!

Zevk Düşüklüğü!

Harbiye yolu üzerinde bir bina görüyorsunuz : Renklerin en çirkinine boyanıyor, fıstıkîyel.

Zevksizliğin bu taş kesilmiş feryadını duyan yok mu?.. Yok mu?.. Yok muuuu?..

Yok!

Çünkü tramvay caddesinde, koskoca apartıman, hacı gemisi gibi yeşillere bulanıp yükseliyor!

Bu zevksizliği, her sahada görebilirsiniz : Şapkamızda, pabucumuzda, boyunbağımızda... O ne Balat mavisi kravatlardır.. O ne kavuniçi gömleklerdir.. Ve o ne yedi düvelin bayrağını takmış panayır palyaçosu gibi allı morlu, telli pullu esvaplardır!.

Bu zevksizliği, her yerde duyabilirsiniz : Gramofon plâğında, radyo türküsünde ve meyhane kantosunda.. Size, cırlak bir ses, bunları yıllarca haykıracaktır :

Ben esmeri fındık ile beslerim!

. . . . . .

Hani benim elli dirhem pastırmam?

. . . . . .

Bir gelir insan cihana, durma çak!

Kalemlerimiz ve fırçalarımız bu zevk düşüklüğile çarpışmak; güzeli, inceyi, yükseği; bayağıya, âdiye, aşağılığa karşı korumak zorunda iken, esefle söyliyelim ki, tam tersini, tam aksini yapmakta, bitleri yarış ettiren eski hapishane misafirleri gibi, bir zevksizlik yarışına, bir bayağılık yarışına çıkmaktadırlar : Şiirleriyle, hikâyeleriyle, fıkralariyle, romanlariyle, nükteleriyle, karikatürleriyle!.

Kalabalık eğlence yerlerinde, vapurlarda, iskelelerde, bakıyorsunuz, yırtık pabuçlu, yırtık ağızlı, kazık gibi bir herif feryadı basıyor :

— Kaynanasından dayak yiyen tombul gelinin hikâyesi on kuruş!.

Ötede, aynı cinsten bir sümüklü oğlan :

— Bobstil koca istiyen Nonoş'un hikâyesi on kuruş!.

Bunları, aşağılık zevkler avcılığına çıkmış, adı sanı belirsiz birkaç kalem vurguncusu sanmayınız..

Hayır... Esefle söyleyim ki, zaman zaman bu akıntıya kendisini kaptırmayan yoktur.

Bunun en canlı ve en acı örneğini «Karikatür» arkadaşımızın meşhur «Tombul Teyze»sinde görüyoruz.

İtiraf etmeli ki, Tombul Teyze, nüktenin, zarafetin iğrenç olduğu eşi az bulunur bir tiptir. Gittikçe göğsü, bacakları, beli ve nükteleri kalınlaşan bu yağ tulumu, yine esefle itiraf etmeli ki, okuyucunun, lezzetten salyalarını akıtan, güzel, ince, tatlı bir mizah şahsiyeti olarak dillerde dolaşıyor.

Gazete müvezzilerinin elinde, Karikatürün ne kadar mânalı, ne kadar hoş bir kapak resmi olursa olsun, daima «Tombul Teyze» tarafının dolaştırıldığını görürsünüz :

— Tombul Teyze duba olmuş.. Tombul Teyzeee!..

— Tombul Teyze araba vapuriyle taşınıyor.. Tombul Teyzeee!..

— Tombul Teyze şamandıra olmuş.. Tombul Teyzee!.

Bu umumî hayranlığa ve rağbete, karikatürist Ramiz Gökçe gibi, mizah edebiyatımızın temeline göz nuru ve alın teri karışmış üstat bir sanatkârımız bile kendini kaptırmakta ve âdeta bu şişko kariyle öğünmektedir!

Şeker kutularının kapaklarına kadar yapışan bu Tombul Teyze, artık, müstehcen değilse de, müstekreh oldu.

Kalemlerimizin ve fırçalarımızın —biraz menfaatimiz bahasına da olsa— okuyucu zevkini hergün biraz daha yükseltmek gibi millî bir vazifesi olduğunu da unutmamalıyız!

Çimdik

— Bizim oğlan bu sabah bana : "Moruk sökül papelleri!„ demesin mi?..
— Maşallah.. Okula gitmeğe başladı demek!

Parti

— Son olaylar dolayısile Amerikada bir Komünist partisi kurulacakmış!

— Tabiî kurulur.. Rusyaya Nazi rejimi tatbik edildikten sonra Amerikada Komünist partisi ne diye olmasın?

AKBABA

Yıl: 23 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortaç Sayı: 74

HER HAFTA:

Düşmanlar

Kavga bitti. Teslim olan milletlerin nasıl bir ruh içinde yaşadıklarını bilmiyoruz. Bir kaç telgraf kıvılcımının ışığında görebildiğimiz manzara şudur:

1 — İtalyanlar, Duçenin cesedine tükürdüler.

2 — Almanlar, Berlin sokaklarında Çörçili alkışladılar.

3 — Bulgarlar, semt semt, vatandaşlarını ihtilâl mahkemelerinin kanlı satırlarına sürüklediler.

Bu üç eski habere katılacak bir tek yeni haber, Japonyanın durumudur:

Teslim kararı önünde, ağızları matemle kilitli bir halk yığını, İmparatorun bahçesinde, hıçkırıklarla yere kapanıp yalvarmış:

— Affet bizi... Gücümüz yetmedi!

Parl Harburun kancık baskıncılarına acımak hiç kimsenin aklından geçemez. İnsanlığın kanını akıta akıta, dünyayı bir sarı deriliye çevirmek istiyen Güneşin Çocuklarını yere çarpan, yine beşer zekâsının bir bomba içinde topladığı güneşin gazabı oldu!

Fakat bu dört olay, insanda dört ayrı duygu uyandırıyor: Nefretten hürmete kadar giden dört ayrı duygu!

Yusuf Ziya ORTAÇ

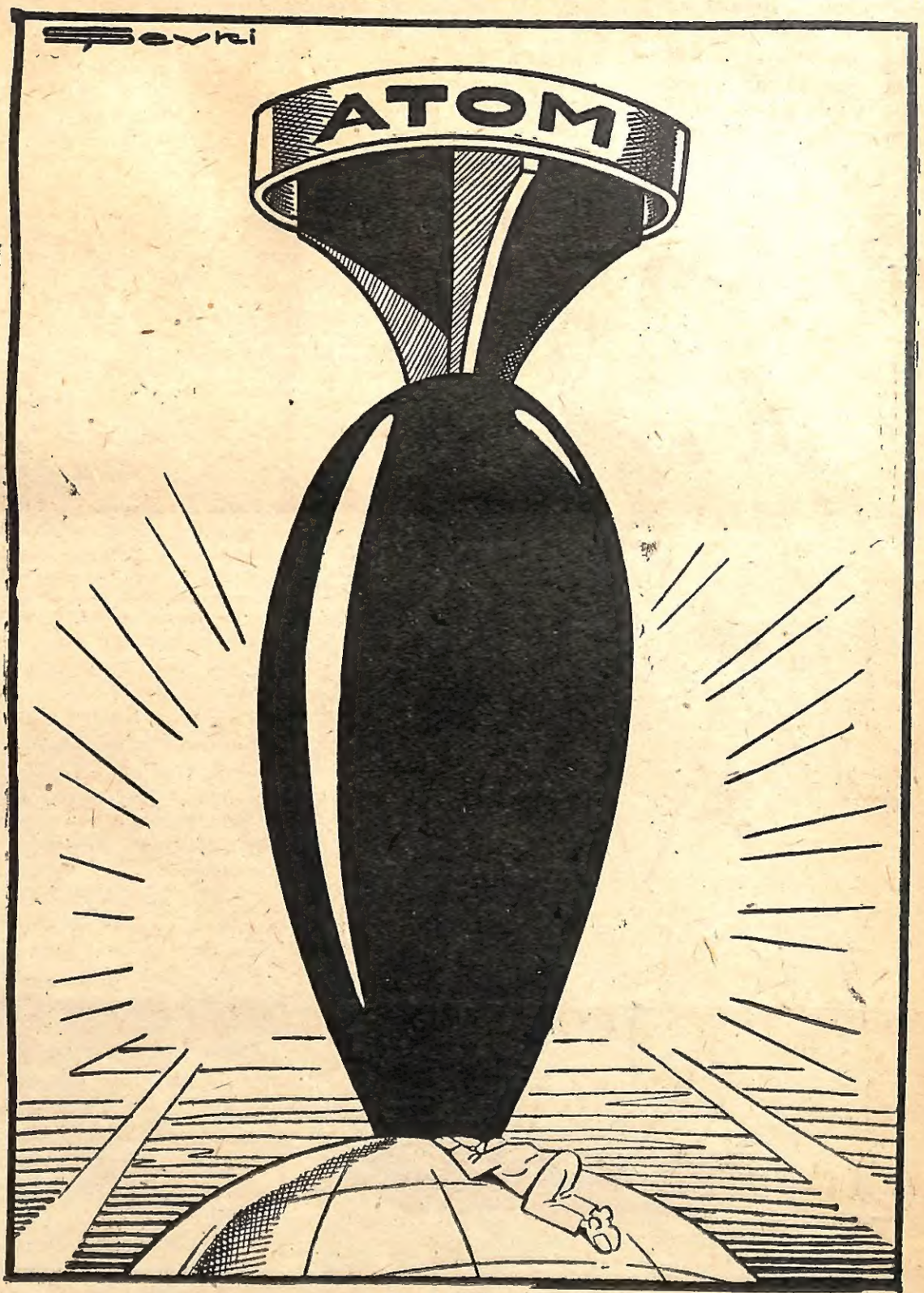

Yeni Mabut!

Çöpçü Beygiriyle Çomar

«Raviyan-ı ahbar ve nakilân-ı âsâr şöyle rıvayet ederler kim... Süleyman Peygamber kurtların, kuşların, bilcümle vuhuş ve haşeratın dilinden anlar ve onlarca tekellüm eyler...» Demek istediğim, tarihin kaydettiği bu hususiyet Süleyman Peygamberden sonra «Görünmiyen Adam» kulunuza intikal etti. Isının, yâni hararetin gölgede otuz dörde çıktığı bir öğle sonrasında, yolda giderken ayakta uyuyan bir çöpçü beygiriyle bir çomara rasladım. Eskiden yalnız sütçü beygirleri ayakta uyurlardı, sütçü beygirleri çöp arabalarına koşulalı, itiyatlarını değiştirmemişler. Derhal görünür kılığa girdim. Zira masallarda dinlemişsinizdir, hayvan kısmı görünmiyen mahlûklara karşı daha hassas, daha ürkektirler..

Çöpçü beygiriyle çomar, zihnen şöyle konuşuyorlardı:

Erkek — Ne sıcak, ne sıcak.. İnsanın beyni pişecek...
Kız — Boş ver.. Beyni olanlar düşünsün!..

Celepler koyunları dağlara kaçırdılar...

Kırdar — Koyunları dağılan bir çoban kadar dalgın,
Ne beklerim yolun üstünde böyle her akşam!

B — Ulan, uyuz uyuz ne düşünüyorsun?

Ç — Terbiyesiz.. O ne biçim ifade?

B — Vay bayım vay.. Seninki ne kibarlık.. Züppe..

Ç — You are.. Pardon vous êtes.. Hayır, siz bir saygısızsınız..

B — Neden saygısız oluyormuşum?

Ç — Tabiî.. Eskiden böyle miydin? İnsanlarla düşe kalka ne hale gelmişsin!

B — Sanki sen insanlarla düşüp kalkmıyorsun değil mi?

Ç — İtiraf ederim ki evet.. Ama, hiç olmazsa ben Şişlide dolaşıyorum. Hem insanlarla doğrudan doğruya temasım yok.. Onların köpekleriyle temas ediyorum...

B — Daha iyi söyledin ya.. İnsanın köpeği köpeğin insanından beterdir.

Ç — Sıcak başına vurmuş galiba, ne söylediğini bilmiyorsun..

B — Ben ne söylediğimi bilirim. Profesör değilim.. Başıma sıcak değil, koku..

Ç — Ne kokusu?

B — (Başını silkeleyip arkasındaki arabayı işaretle) Lâvanta kokusu..

Ç — Ya ya.. Sizin işiniz pek güç canım...

B — Sorma.. Çöpçüler sarayda, yani çöpçü sarayında oturmağa başlıyalı pek nazlı oldular.. Üç dört günde bir ancak sefere çıkıyoruz.

Ç — Belediyeciler, çöpçü onbaşıları görmezler mi bunu?

B — Nerede.. Sıcaktan gözlerini açacak halleri yok ki..

Ç — Bari iyi parçalar düşüyor mu?

B — Anlamadım..

Ç — Çöpler arasında iyi şeyler bulunuyor mu?

Orman yangınları karşısında:

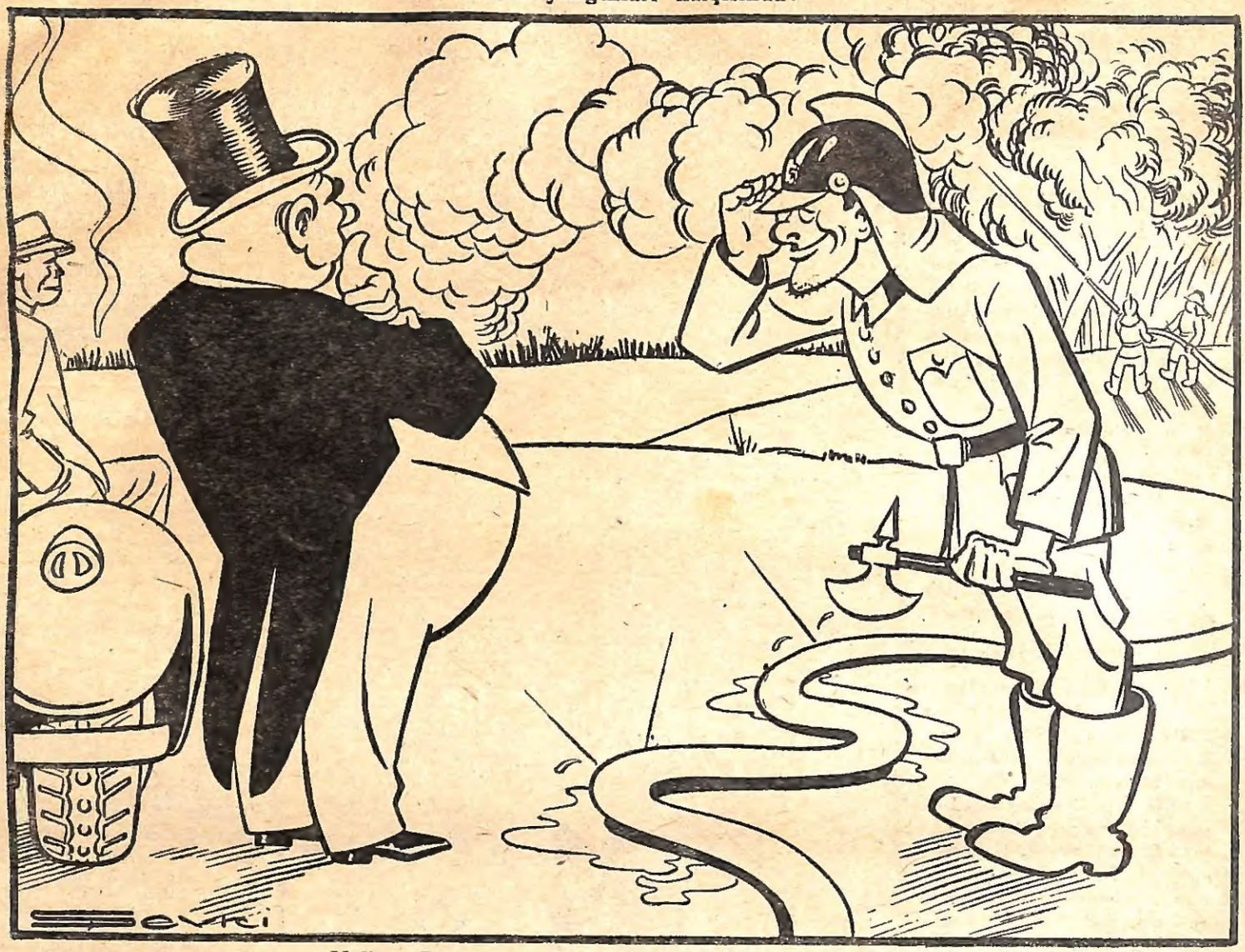

Vali — Bitiyor mu ?..
İtfaiye — Evet bayım, bitiyor : Bir kaç ağaç kaldı!

B — Sorma (etrafına bakarak) geçen gün bir hâtıra defteri düştü. Turan Azizin eline geçse milyoner olurdu..

Ç — Ya.. Başka? Şöyle işe gelir şeyler yok mu?

B — Var ama, onları ancak apartıman kapısının aralığından görüyoruz. Her halde başkaları diş geçiriyor olmalı..

Ç — Vah vah.. Bense bana yarar bir şeyler verebileceksin sanıyordum.

B — Sahi, yahu, o kadar yüksek muhitlerde yaşadığın halde yine sıskalaşmışsın fena halde..

Ç — Oralarda zayıflık moda.. O güzelim kızlar bana benzemekle büyük bir zevk duyuyorlar.

B — Seni bunun için mi böyle cılız bırakıyorlar?

Ç — Yoo.. Et yedikleri yok ki kemikleri bana düşsün!

Bu sırada çöpçü beygirinin gözleri doldu, Çomar sordu :

— Sen de fena halde zayıflamışsın! Size iyi bakmıyorlar mı?

B — Bakıyorlar ama, mahsus yemiyorum..

Ç — Neden?

B — Korkudan...

Ç — Asıl zayıfladıkça kork!

B — Kazın ayağı öyle değil. Yaş kemali buldu. Yakında hizmetten tekaüde sevkolunacağım. Eğer biraz semizlersem beni alanlar aile mezarlığına gönderirler..

Ç — Karacaahmede mi?

B — Hayır, orası insanlara mahsus.. Edirnekapıdaki gizli mezbahaya..

Ç — Vah vah.. Şimdi anlıyorum felâketin derecesini. Peki, kurtuluş yok mu yani?

B — Bir ümidim belediyede kaldı. Eğer kasaplık hayvan bollaştırılır da her gün kâfi miktarda et kesilirse postu kurtarırız. Yoksa maazallah iflâhımız kesilecek..

Çomarı bir düşünce almıştı. Beygir sordu :

B — Ya sen ne düşünüyorsun şimdi?

Ç — Siyasete ait bazı şeyler..

B — Ne gibi?

Ç — Geçen ay binlerce köpek öldürüldü. Bu yıl Avrupanın açlığından bahsediliyor.,

B — İkisi arasında ne münasebet var canım?

Ç — Ya birinin aklına köpek eti konservesi ihraç etmek geliverirse halimiz ne olur diye düşünüyorum..

B — Korkma canım, insan oğlu açlıktan ölür de yine köpek eti yemez..

Ç — Vay, hakaret öyle mi? At eti, eşek eti yedikten sonra ne diye canım köpek etini yemiyeceklermiş?

Beygir düşündü. Hava o kadar sıcaktı ki, Çomarı çiftelemeğe kalksa takatı yetişmiyecekti. Gülerek kişnedi ve :

— Hakkın var! dedi, insan oğlu ne kadar medenileşse yine yamyamdır.. Altı yıl biribirini yedikten sonra, seni haydi haydi yer!

Görünmiyen Adam

Becerikli

Babıâlide, bir gazetenin ikinci katından sokağa bakıyorlardı. Birdenbire güzel bir kız gözlerine çarptı. Yokuşu çıkıyordu. Bir evin kapısını çaldı. Sonra bir dükkâna bir şey sordu. Biraz daha aşağı indi. Tekrar yukarı çıktı. Yine sordu. İki adım yürüdü.

Onu büyük bir zevkle seyreden iki arkadaştan biri :

— Buldum, dedi, bak, ne kadar Nezihe Becerikliye benziyor..

Öbürü yüzünü buruşturdu :

— Evet, dedi, Neziheye benziyor ama, bu pek beceriksiz!

Muvaffakiyet

İki gencimizin muvaffakiyeti... Muvaffakiyet! Neymiş acaba? İki kişi Güzel Sanatlar Akademisinin yüksek kısmını bitirmişler..

Lâhavle velâ kuvvete... Her gün, yani her yıl yüksek mekteplerden yüzlerce genç mezun olur, kimsenin haberi olmaz. Acaba onlar muvaffakiyetsizlik mi? Bundan sonra şöyle muvaffakiyet havadislerine de raslıyacağız demektir :

"Falanca lisenin yedinci, sınıfında ikmale kalan dokuz öğrenci muvaffakiyetle imtihanlarını başarmışlar ve sınıflarını geçmişlerdir.„

"Akşam Kız Sanat Okulundan 178 Melâhat Pişiren alafranga pastaları muvaffakiyetle pişirmeğe başlamıştır„ İlh ilh..

Ne günlere kaldık!

Anket

Millî Eğitim Bakanlığı türkçe ve edebiyat öğretmenleri arasında bir anket açarak imlâ kılavuzunun noksanlarını sordu.

Verilen cevaplar arasında bir tanesi dikkati çekmiş ve :

"Kılavuz hakkındaki düşüncelerimi olduğu gibi yazamıyacağım. Zira düşündüklerimin çoğu imlâya gelmez!„

Cümlesinden yanlışlıkla imzasız gönderilen bu raporun İsmail Habip Sevük'e ait olduğu anlaşılmıştır.

Gazetelerden : Yeni keşif sayesinde aya gidilebilecek...

Ay — Eyvaaaaah... İnsan geliyor!

Tünel

Verilen haberlere göre tünel modern bir hale konacak ve bir İsveç şirketi tünelden Şişliye kadar bir yeni tünel açacaktır.

İsveç şirketinin mümessillerinden birile görüştük. Sorduğumuz bir suale karşı mümessil :

— Bir müddettenberi İstanbulda bulunuyoruz. Tetkiklerimiz neticesinde Şişli muhitinde oturanların tünel geçmeğe düşkünlükleri dikkatimize çarptı. Bu bakımdan tüneli o istikamete uzatmanın pek çok Şişlili gençlerin işine yarıyacağı ve birçok dedikodulara engel olacağı bizce muhakkaktır.

Demiştir.

Yeni neşriyat

Bayan Hayrun İnsel "Canım„ isminde bir roman tercüme ve neşretmiştir. Eşi Avni İnsel de "Ciğerim„ ismile yazılmış bir eser var mıdır diye harıl harıl aramaktadır. Bulunca o da bunu tercüme ve neşredecektir.

Diğer taraftan Balzac'ın "Otuzundaki Kadın„ isimli romanı dilimize çevrilmiştir. Otuzunu aşmış bayanlar :

— Kaynanam okuyacak ta... Onun için alıyorum!

Gibi bir mazeretle müracaat edip kendileri okuyacaklarını sezdirmeden bu kitabı okuyabilirler ve meraklarını giderebilirler.

Fotoğraf

Karı koca, gazetenin bir sayfasına merakla bakıyorlardı. Kadın sordu :

— Şu güzel yıldızın fotoğrafına bak.. Tanı bakayım kim?

— Lena Horne?

— Hayır!

— Josephine Baker?

— Ne münasebet!.

— Sahi, gözüm ısırıyor ama, bir türlü çıkaramıyorum. Ben bu kadını tanıyorum ama..

— Safiye Ayla, ayol...

— A...

Adam bir müddet düşündü. Sonra karısına :

— Yahu, dedi, gel, şu resimciye senin de bir fotoğrafını çektirelim, salona asarız!..

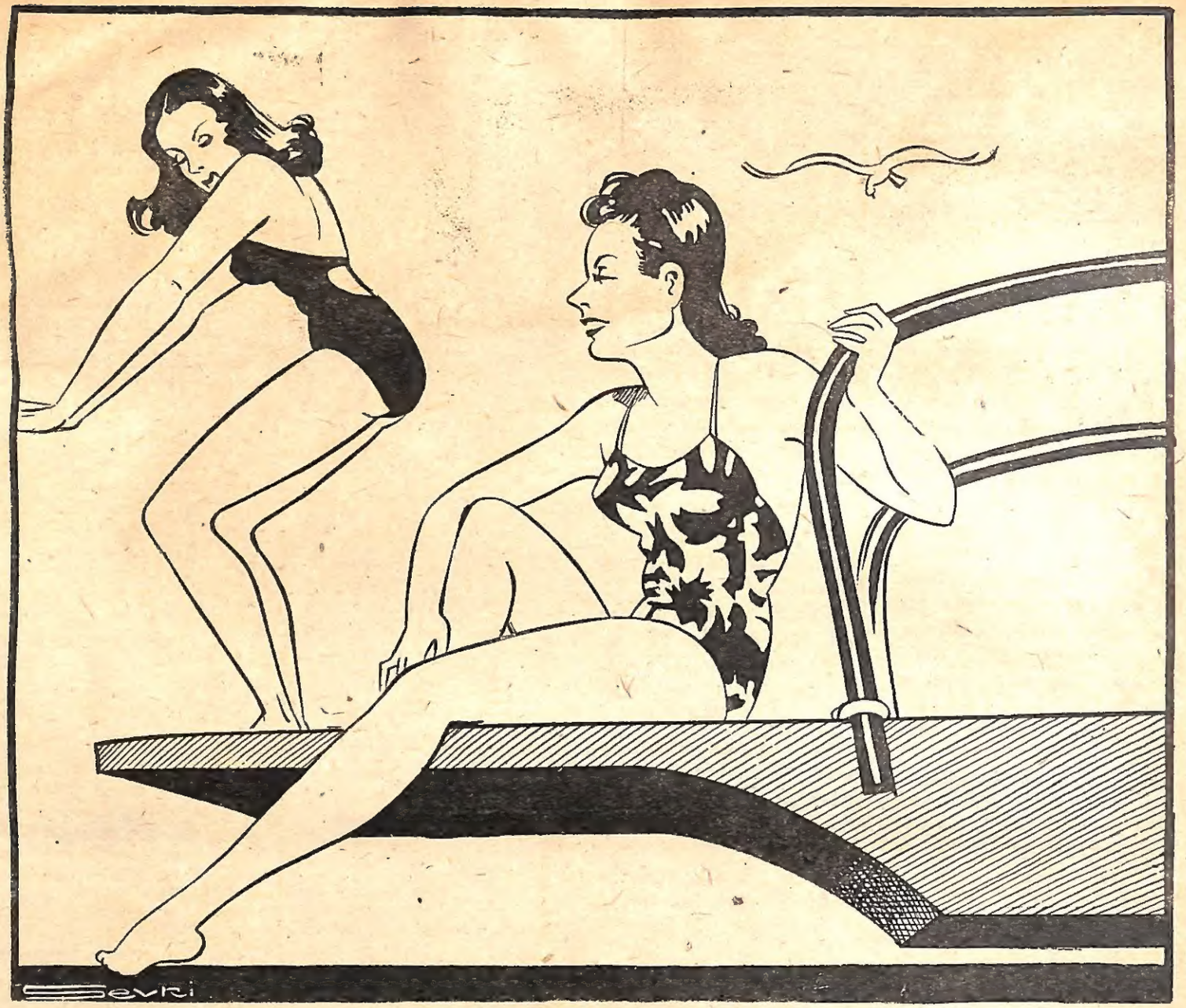

— Nasıl, benim kadar iyi atlıyabilir misin?..
— Hayır... Amma senden iyi atlatırım!..

Kitap sergisi

Sarıyer Halkevi son üç yıllık neşriyatı teşhir etmek üzere bir kitap sergisi tertiplemiştir. Bize gönderilen ilânın sonunda, öbür gazetelerin çıkarmış oldukları şu cümleye rasladık:

" — Sergi herkese ve bilhassa cins ve nevi farkı gözetilmeksizin bütün örümceklere serbestir!„

Ölüm ve kalım

— Japonya için bu haftalar çok önemli imiş. Ölüm ve kalım meselesi diyorlar..

— Hayır.. Sadece kalım meselesi..

— Ne demek o?

— Tabiî... Atom bombasile ölümün ne olduğunu tattılar. Şimdi yalnız kalım peşindeler.

Suadiye'de yaz!

Kiralamadınızsa semtimizde bir yazlık:
Yemediniz demektir, şöyle, eşsiz bir kazık!
Koca yaz haram olur, size vallahi yazık,
Mostralık bir yerdir, malûm ya, Suadiye!

Döşemeli yollara, ya silis veya kobalt,
Eridi yapış yapış çünkü burada asfalt,
Atom bombası diye, yedi Japonlar bir halt,
Fakat serpintileri geldi, tepti geriye..

Sen hele ufak tefek kusurlara bir göz yum,
Açılsın perde perde önünde deniz ve kum.
O güzel kızlar sanki güllü, kaymaklı lokum,
Gerinerek gezinir karşında: «Gel, ye!» diye!.

Çifte ateş altında hiç boş bulunmamalı,
Suadiye kızları dinlemez aşk mavalı!
Yoksa Dehrî'ye döner, kaptırırsın sakalı:
Çünkü herbiri benzer zorba yeniçeriye!

Dehrî-i Zaman

Mecmua

Hem eski bir mizah muharriri, hem de müseccel ayyaştı. Yeni bir mecmua çıkarması ihtimalinden bahsediliyordu.

— Seninki yine bir mecmua çıkaracakmış!

— Ya... Neymiş!

— Kumru!..

— İnanma... O olsa olsa tavus çıkarır!

Fark

Mareşal Montgomeri'ye oğlu sordu:

— Baba.. Tüfekle makineli tüfeğin arasında ne fark vardır?

Mareşal düşündü, sonra çocuğun anlıyacağı şekilde izah etti:

— Sana bir örnekle anlatayım... Meselâ, ben konuşursam, tüfek gibi konuşurum; annen konuşursa makineli tüfek gibi konuşur!

RÜYA USULÜ

Fahri, benden epey küçüktür. Biz, İstanbul Lisesinin yüksek sınıflarında iken o daha ilk kısımda okuyordu. Haydi, bugün olsun olsun da kırk.. Bilemedin, kırk bir, kırk iki yaşında !.

İstanbuldan pek ayrılmadığı için şurada burada sık sık karşılaşırız. Şık gezer, dudaklarını daima tatlı bir tebessüm süsler. İşi tıkırında, rahatı yerindedir. Kendisi de halinden hiç şikâyet etmez, bilâkis her tesadüfümüzde, her dertleşişimizde :

— Aman, der, şu zamanda çok şükür, üzerimde aile mesuliyeti, karı, çoluk çocuk gailesi yok !.

Fakat bekâr olmasına rağman muntazam bir hayat yaşadığı görünüyor.. Bazen ahbapların evinde toplandığımız zaman muhabbetin en tatlı, en koyu zamanında saati cebinden çıkarıp bakar bakmaz, hemen yerinden fırlar :

— Çocuklar, diye mırıldanır, saat on iki olmuş, bana müsaade !..

Hepimiz sevdiğimiz, deli dolu nüktelerinden tatlı ve zarif tenkidlerinden hoşlandığımız için bu ayrılıktan acı duyduğumuzu söyleriz, bir az daha oturmasını rica ederiz, lâkin, o bunların hiç birine aldırmaz, dik ve sert adımlarla salonu terkedip gider.

Sık sık güzel kadınlarla gezdiğini görürüz. Böyle iken onun hovardalık âlemindeki muvaffakiyetlerinden bahsettiği hiç işidilmemiştir.

Bir az çekingen, hattâ mağrur olmasına rağmen ekserimizin yalnız uzaktan seyrederek iç geçirdiğimiz nefis mahlûkların samimiyetine nasıl girer, onları nasıl elde eder, şaşar dururum.

Geçen gece davetli olduğumuz yerden birlikte çıkmıştık. Lâkırdıyı döndürüp dolaştırıp o mevzua getirdim.

— Fahriciğim, dedim, hani kıskanıyorum zannetme.. Bilâkis hayranınım.. Çok takdir ediyorum. Bu ustalık ve bu ağzı sıkıcılık kimseye nasip değildir. Kadınlar arasında dehşetli bir sükse yaptığın halde şimdiye kadar ağzından tek isim duymadım doğrusu !. Yalnız şu usulünü öğret te, eğer becerebilirsem bir az da ben çimleneyim..

Kahkahayı attı :

— Eğer, dedi, tadı kaçmamış olsaydı imkânı yok bu sırrı açığa vurmazdım. Fakat artık ehemmiyetini kaybettiği için serbestce anlatabilirim.

— Aman, Fahriciğim, demek senin usul hapı yuttu ha.. Tevekkeli değil, kaç zamandır, tenhalarda seni hiç kimse ile başbaşa göremedik..

— Dostum, usul büsbütün hapı yutmadı ama, bende artık onu tatbik edecek cesaret kalmadı.

— Peki, neydi bu usul ?.

— «Rüya» usulü..

— Anlayamadım..

— Anlatayım şekerim. Ben bilirsin, sade kadınlara kar-

Dört celep Millî Korunmaya verildi..

Her koyun kendi bacağından asılır!

Hitler — Ver elini çekerek!
Japon — Ben sana küserek!..

— Dişimi çektirmek istiyorum...
— Dişçi üstümüzdeki kattadır...
— Affedersiniz, ben bayanın feryadını duyunca burası sandım!

şı değil, arkadaşlar arasında bile gayet muhteriz ve ihtiyatlı hareket ederim. Mutlaka «evet!» cevabını alacağıma kanaat getirmediğim hiç bir teklifte bulunamam. Kaldı ki hanımlara ulu orta ilânı aşk edeyim.. Onun için ne yapardım, biliyor musun.. Benden biraz hoşlandıklarını sezdiklerime, bir çalımına getirip :

— Aziz ve sevgili bayan, derdim, hayırdır inşallah; dün akşam sizi rüyamda gördüm. Ama, ne heyecan, ne halecan çektim tasavvur edemezsiniz.. Böylê bütün mevcudiyetimi sarsan bir aşkı ben gerçekte bile duymadım.. Sizi o derece çıldırasıya seviyormuşum ki.. Tarif edemem.. Dizlerinize mi kapanmadım, ellerinize mi sarılmadım, hüngür hüngür mü ağlamadım?.

O noktada durur, sözlerimin hanımın üzerinde ne tesir yaptığını inceden inceye tetkik ederdim. Eğer yüzünde gülümseme, halinde tavrında bir memnunluk görürsem, hemen arkasından :

— Ah, hanımefendiciğim, rüya değil bu, aynile vakî.

Diye Hâmidin meşhur mısraını tekrarlayarak sevgilimi kucaklar, öpücüklere boğardım.. Yo.. o.. k! Baktım ki.. Sinirli, hiddetli vaziyetler alıyor, derhal lâkırdıyı çevirir :

— Kızmayın, hanımefendiciğim.. Bu, ruya nihayet.. Gerçekle alâkası yok ki!..

Şeklinde işi şakaya vururdum.

— Yahu, yaman adamsın.. Hiç te fena bir usul değil.. Peki, neden bu metodun iflâs ettiğine karar verdin!.

— Bak dinle.. Geçen gece «Sipahi ocağı» balosunda meşhur Nevhiz hanımla dansediyordum. Aynı usulü ona da tatbik etmeğe çalıştım :

— Hanımefendi, dedim, hayırdır inşallah.. Dün gece sizi rüyamda gördüm. Öyle sevişiyor, öyle anlaşıyormuşuz ki sormayın.. Mehtapta Büyükadada imişiz.. Siz başınızı benim omuzuma dayamışsınız. Ben sol kolumla sizin belinizi kavramışım..

Sözümü burada kesip durdum. Yüz hareketlerini, vücut tepkilerini kontrol ediyordum. Oralarda fazla aksülâmel görmedim ama, gözlerinin bebeğinde istihzanın birer damla ışık halinde elektrikleştiğine dikkat ettim. Genzinden gelen alaycı ve boğuk bir sesle :

— İlâhi beyefendi, diye cevap verdi, meğer kalb kalbe ne kadar karşı imiş. Ben de dün gece rüyamda gördüm.. Bana on beş bin liralık bir gerdanlık hediye ettiniz..

E, ömrümde bu kadar fena bozulmamıştım. Ben gülmek için kendimi zorladım :

— İkimizinki de çok acaip bir rüya doğrusu.. Ben, akşam yemeğini biraz fazla kaçırmıştım.. Rüyamın garipliğini ona yorabilirim, fakat, sizinkine sebep ne idi, tabiî bilemem..

Dedim, dedim ama, dansı da ayaklarım dolaşarak tamamladım. Nevhizi masasına kadar başım dönerek, şakaklarım zonklıyarak götürdüm. Şımarık kadına asabî bir baş hareketiyle veda ederek uzaklaştım.

Görüyorsun ya azizim, bizim «rüya» usulü bu suretle fiyasko yaptı. Çünkü Nevhiz, hiç şüphesiz macerayı bütün bildiklerine, tanıdıklarına anlatacak. Artık bu masala hangi kadını inandırabilirim!

Zavallı Fahriye acıdım doğrusu!. Eğer yakında yeni bir usul bulamazsa yandı demektir. Evlenmekten başka çaresi kalmıyacak sanırım.

A. Hidayet Reel

Tefrika No. 24

Yazan : A. H. REEL

Tez elden ne iş bulabilirdi ? Alıştığı ve en iyi yapabileceği ancak hizmeçilikti. Otelde çalışırken tanıdığı çamaşırcı Zehra hanım onu hemen Bayezıtta bir eve götürdü. Burası mütevazi lâkin temiz bir aile eviydi. Önce orada barınamayacağını sandı. Profesör Semih beyin huyları, Allah rahmet eylesin babası Necip efendininkilere çok benziyordu. Doğru, titiz, dikkatli bir insandı. Karısı Mihri hanım şiş göz kapaklarına, solgun yüzüne, kır saçlarına rağmen zarif, çevik, sevimli bir kadındı. Bedia, şefkat, merhamet, insaniyet nedir orada gördü, anladı. Kirden muşambalaşmış siyah satenden bir elbiseden, ayağında tabanının yarısı yenmiş ayakkaplarından maada üstünde başında bir şey yoktu. Zühtünün suratına çemkirdiği anla Semih beylere girdiği gün arasında geçen bir haftalık fâsıla zamanında karnını doyurmak için yırtık kombinezonuna, paçavra külotuna kadar ne varsa hepsini satmıştı.

Mihri hanım, ona yerli malı pazarlarından vesika ile aldığı basmadan diktiği entari ile başlıyarak yeniden üst baş düzdü. Aylarca yediği çiy otlarla, midesine barsaklarına giderek oralarda yuva kurmuş solucanlar, tenyalar ara sıra kendilerini gösteriyorlardı. Semih bey arkadaşı bir doktordan aldığı ilâçla onları düşürttü.

Bedia, iki ay içinde beş kilo aldı, gelişti, güzelleşti. Haftada bir çıktığı zaman Galatasarayda (Su terazisi) sokağındaki kahvede gidip Zühtüyü buluyor, ay başları aldığı parayı da götürüp takımıyle ona teslim ediyardu.

Zühtünün aşkı ve okuyuculuk hevesi sinirlerini gıcıklamasaydı dünyada bu evi terketmiyecekti. Fakat sevgilisi ile çekişip döndüğü hafta başları hırçınlaşıyor, aksileşiyor, kendisine bu kadar iyilik etmiş insanlara karşı, elinde olmıyarak terslik gösteriyordu.

Halbuki, Semih beyle Mihri hanım, sade yedirme içirme, giydirme bakımından değil, ruh ve ahlâk bakımından da onu yükseltmeğe çalışıyorlardı. Fırsat düştükçe bol bol nasihatler veriyorlar, hayatta takibedilmesi lâzım gelen doğru yolu göstermeğe gayret ediyorlardı. Ne yazık ki bir hafta üzerinde işlenen bu mayası bozuk yaratıkta hasıl olan salâhı kökünden silip süpürmek için tek bir pazar günü kâfi geliyordu.

Garip tesadüf!.. Mihri hanım da alaturka meraklısı idi. Lâkin, bu, öyle Artemisa ile Feyzi beyinkiler gibi özenti tarzında, bir merak değil, derin bir vukuftu. Bediaya bütün makamlardan belli başlı şarkıları, en ağır besteleri öğretti.

Nihayet olacak oldu, genç kadın, yeni iktisabettiği bu marifet ve meharetini kullanacak fırsatı bulunca velinimetlerine isyan etmekten çekinmedi. Mihri hanımın kendisine son aldığı empirime entari ile nar çiçeği turvakarda hakem heyeti üzerinde yeşil gözleri, duru beyaz teni, koyu sarı saçları kadar tesir yapmıştı. Sesi, usulü de fena değildi. Okuyuculuk müsaadesi almasına hiçbir mâni yoktu. Artık tamamile serbest bir hayat yaşayacak, Zühtüsile gece gündüz başbaşa kalacak, istikbale emin nazarlarla bakabilecekti. Hayalen kendisini geleceğin bir Safiye Aylası, bir Müzeyyen Senarı olarak görüyordu. Bütün memleket onu tanıyacak, sevecek, hayranları etrafını saracaklar, meftunları ayaklarına kapanacaklar, kucağına paralar bir oluktan boşanır gibi akacaktı. Bütün bunları yalnız şöhrettir, servettir, diye istemiyor, Zühtüye hoş görünmek, onun gözünü doyurmak, cebini, ağzını yüzünü her tarafını banknotlarla doldurmak için bekliyordu.

Ne yazık ki, aradan bir buçuk sene geçtiği halde hulyaları gerçeğe doğru pek fazla yol alamamıştı. Piyasada tutunabilmek için Hüseyin Dursun, Tahsin Tavas gibi ciğeri beş para etmez adamlara kavuk sallamak, Zühtünün kaprislerini tatmin etmek uğrunda da hafız Cabir gibi zavallı bir ihtiyarı aldatıp oyalıyarak yolmaya devam etmek mecburiyetinde kalıyordu.

Çok üzülüyor, çok haraboluyordu. Bütün mazisini, acı tatlı bütün hâtıralarını ona bir anda yaşatan resme bir daha baktı. Düşünmeğe başlarken ağzından dökülen aynı cümleleri mırıldanır gibi tekrarladı :

— Zıpzıpım, canım, senin için ne eziyetlere, ne işkencelere katlanıyorum... Halbuki bunlara hiç hacet kalmadan pek âlâ sâkin ve rahat yaşayabiliriz.. Yalnız, sen, ilk güulerdeki gibi, benim seni sevdiğim kadar değil, bir parçacık olsun, beni sevsen !

Örtüyü kaldırıp resmi aldığı yere, somya ile şiltenin arasına yeniden sakladı. Sedirin üzerine yüzükoyun boylu boyuna uzandı. Avaz avaz hıçkırarak ağlamaya koyuldu.

X

Ortalık biraz serinler gibi olmuştu. Sabahtan beri kızgın güneşin yakıcı şuaları altında asfaltları yumuşayan, taşları cilâlanan, toprakları çatlıyan Beyazıt meydanı şimdi sobası sönmüş bir kış odasının ılık havası içinde yorgun ve halsiz dinleniyor gibiydi. *(Devamı var)*

9 Eylûl 1945

Geçen yıl İkramiyeli Aile Cüzdanı almış olanların heyecanla bekledikleri gündür.

●

31 Ağustos 1945

Gelecek yılın Eylûlünde çekilecek EV kur'asına iştirak için Cüzdan almak istiyenlerin SON günüdür.

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar
1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler:

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos,
1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMİYELERİ

1 adet	ARSA (*İstanbul'da Büyük Yalıda. Ada; 164, Parsel No. 4, 923 m²*)			
1 adet	2000	liralık	= 2000. —	lira
3 „	1000	„	= 3000. —	„
4 „	500	„	= 2000. —	„
10 „	200	„	= 2000. —	„
25 „	100	„	= 2500. —	„
100 „	40	„	= 4000. —	„
150 „	20	„	= 3000. —	„
300 „	10	„	= 3000. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz aynı zamanda talihinizi denemiş olursunuz.

KISMET

Kısmet ve saadet fenerle aranarak bulunmaz!

Onu bir "Millî piyango„ bileti ile hiç beklemediğiniz bir günde elde edebilirsiniz!

BALO

Adaları Güzelleştirme Cemiyetinin Balosu

Büyükadada, Anadolu Kulübünün Marmaraya bakan nefis bahçesinde ve büyük salonlarında verilecektir.

25 Ağustos

Cumartesi Gecesi

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ
ÇIKAR, SİYASÎ
MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon: 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500,
üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere:
Seneliği 2000, altı aylığı
1000, üç aylığı 500 kuruş.

23 Ağustos, 1945 Perşembe

Sayı: 74

20 Kuruş

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir.

PARFÖM SOLİD MODERN VE CAZİP ESANSLARIN HÜLÂSASIDIR. KOKULARI SABİTTİR PARFÜMERİ DÜKÂNLARINDAN ARAYINIZ

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer: İbrahim Horoz Basımevi

Dünya Karikatürleri

Kadın asker olursa!..

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

— Sen de bir parti kurmak istemez misin Bay Salamon?..
— Hayır.. bir parti vurmayı tercih ederim!..
— Cumhuriyet —

Kadın — İstersen çantama bak!.. Dün verdiğin bin lira eridi, gitti...
Erkek — Ülen, bu gadar parayı nittin de erittin be?.. Gadın mısın, atom musun, anlayamadım tövbeler olsun...
— Cumhuriyet —